

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA PANEVĖŽIO APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJA

2004 m. balandžio 15 d. Nr. 1100-1-21
Panevėžys

Bendroji dalis

Finansinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 10-tojo departamento direktoriaus 2003 m. birželio 2 d. pavedimu Nr. 1100-1.

Audituojamas subjektas – Panevėžio apskrities viršininko administracija, adresas: Respublikos g. 38, Panevėžys. Identifikavimo kodas – 8860772.

Auditauta 2003 metų finansinė atskaitomybė.

Audito tikslai - nustatyti, ar Panevėžio apskrities viršininko administracijos finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, atlikti finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimantį teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ataskaita yra sudėtinė išvados, teikiamos Seimui dėl 2003 metų biudžeto įvykdymo apyskaitos, dalis.

Ataskaita pateikia tik audituotose srityse nustatytus faktus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimų nustatyta tvarka.

Audituojamu laikotarpiu Panevėžio apskrities viršininko pareigose dirbo Rimantas Sankauskas, finansų departamento direktore – Gražina Andrikienė.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (Žinios, 2002, Nr. 20-790), ir vadovaujantis kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitos tvarkymą ir biudžeto lėšų naudojimą bei Valstybės kontrolės Finansinio audito 10-tojo departamento direktoriaus patvirtintu planu.

Valstybinio audito tikslui pasiekti ištirta valstybės biudžeto asignavimų valdytojo strateginio veiklos planavimo ir vidaus kontrolės sistemos būklės rizikos veiksniai, susiję su institucijos veikla ir apskaitos sistemomis. Nustatytas reikšmingumas. Parengtas audito planas, apimantis Valstybės valdymo, Vaikų ir suaugusiųjų socialinės globos, Specialiosios vaikų ir suaugusiųjų socialinės globos, Sveikatos išsaugojimo

ir priežiūros, Specialiosios sveikatos išsaugojimo ir priežiūros, Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos ir Specialiosios priklausomybės ligų gydymo vykdomų programų audito sritis:

- ilgalaikio ir trumpalaikio turto,
- darbo užmokesčio ir įnašų socialiniam draudimui,
- atsargų (kitų išlaidų),
- pajamų,
- finansinės atskaitomybės rodiklių.

Audito sritims parengtos detalios audito programos ir atliktos savarankiškos procedūros, sumažinančios audito riziką, ir atliktas sandorių auditas, apimantis teisės aktų laikymosi priežiūrą, bei surinkti įrodymai, reikalingi finansinio audito ataskaitai parengti bei nuomonei pareikšti.

Audituoti subjektai - biudžetinės įstaigos, kurių audito rezultatai pateikiami ataskaitoje:

1. Panevėžio apskrities viršininko administracija. Toliau tekste sutrumpintai – viršininko administracija.
2. Obelių vaikų globos namai (adresas - Mokyklos g. - 9, Obeliai, Rokiškio rajonas) Identifikavimo kodas – 9025771. 2004 m. kovo 30 d. raštas Nr. SX-(1100-1.11)-74.
3. Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namai (adresas - Staniūnų g. 41, Panevėžys) Identifikavimo kodas – 9099741. 2004 m. balandžio 7 d. raštas Nr. SX-(1100-1.11)-109.
4. Panevėžio apskrities sporto medicinos centras (adresas – Aukštaičių g. 4, Panevėžys) Identifikavimo kodas – 9042975. 2004 m. kovo 31 d. raštas Nr. SX-(1100-1.11)-76.
5. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centras (adresas – Elektronikos g. 1, Panevėžys). Identifikavimo kodas – 9555183. 2004 m. balandžio 7 d. raštas Nr. SX-(1100-1.11)-114.

Viršininko administracijai pavaldžių įstaigų: Jotainių, Kupiškio, Lavėnų ir Skemų pensionatų, Kučgalio specialiojo ugdymo centro, Panevėžio ir Pasvalio specialiųjų internatinių mokyklų, Kupiškio, Pasvalio ir Rokiškio žemėtvarkos skyrių vidaus kontrolės aplinka ir finansų kontrolės procedūros, sudarant metines finansines ataskaitas, veikė efektyviai.

Gautas viršininko administracijos 2004 m. balandžio 14 d. patvirtinimas dėl patikimų finansų kontrolės procedūrų, atliekamų pavaldžių įstaigų finansinių ataskaitų tikrumui ir teisingumui patikrinti, prieš sudarant suvestinę metinę finansinę atskaitomybę.

Viršininko administracijos Vidaus audito tarnyba pateikė patikimus įrodymus apie Panevėžio apskrities visuomenės sveikatos ugdymo centro, Panevėžio rajono žemėtvarkos skyriaus vidaus kontrolės sistemų ir apskaitos organizavimo būklės vertinimus bei pateiktas rekomendacijas dėl trūkumų šalinimo. Atlikti subjektuose pažangos vertinimai pateikia

įrodymus, kad vidaus audito nustatyti pažeidimai ištaisomi. Vidaus audito ir išorės audito tikslai tie patys, todėl minėtų subjektų Vidaus audito tarnybos ataskaitas ir išvadas panaudosime, formuojant valstybinio audito išvadą dėl viršininko administracijos 2003 m. finansinės atskaitomybės.

Viršininko administracija, įgyvendindama jai priskirtas funkcijas, 2003 m. vykdė 12 programų. Programų vykdymui patvirtinti ir gauti asignavimai bei padarytos kasinės ir faktinės išlaidos pateikiamos lentelėje:

Pro-gramų kodai	Funk-cinės klasifi-kacijos kodai	Programos pavadinimas	Patvirtintas asigna-vimų planas, įskai-tant patik-slinimą	Gauti asigna-vimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Palyginimas	
							Kasinių išlaidų su patvirtintais asignavimais (4-2)	Faktinių išlaidų su patvirtintais asignavimais (5-2) skiltys
		1	2	3	4	5	6	7
		<i>Patvirtintas 2003 metų biudžetas:</i>	33800,3	33562,8	33562,8	33687,4		
1 1	1.1.4.	Valstybės valdymas	2606	2606	2606	2566	0	-40
1 6	10.1.2.	Žemės reforma	3218	3218	3218	3221,9	0	3,9
1 7	1.1.4.	Specialioji valstybės valdymo programa	15	5,5	5,5	5,3	-9,5	-9,7
1 10	10.9.1.	Specialioji žemės ūkio institucijų išlaikymo programa	107,2	43,7	43,7	45,8	-63,5	-61,4
1 14	10.9.1.	Žemės ūkio institucijų išlaikymo programa	2119	2119	2119	2124,8	0	5,8
1 20	5.8.1.	Specialioji priklausomybės ligų gydymo programa	203,9	78,8	78,8	83	-125,1	-120,9
1 29	4.2.1. 4.2.2.	Specialiųjų poreikių asmenų švietimas ir ugdymas	216 4466,1	216 4466	216 4466	212,4 4388	0 -0,1	-3,6 -78,1
1 30	5.8.1. 5.12.09.	Sveikatos išsaugojimo ir priežiūros programa	219,1 1868	219,1 1868	219,1 1868	218,3 1868	0 0	-0,8 0
1 31	5.8.1.	Specialioji sveikatos išsaugojimo programa	69,5	46,2	46,2	52,1	-23,3	-17,4
1 32	6.2.1. 6.2.3.	Vaikų ir suaugusiųjų socialinė globa	3171,7 13410,4	3171,7 13410,4	3171,7 13410,4	3169,7 13706,2	0 0	-2 295,8
1 33	6.2.3	Specialioji vaikų ir suaugusiųjų socialinė globa	1625,4	1609,4	1609,4	1546,8	-16	-78,6
45 1	5.8.1.	Nacionalinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos programa	485	485	485	479,1	0	-5,9
		Iš viso:	33800,3	33562,8	33562,8	33687,4	-237,5	-112,9

Apskritis Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitoje nurodė daugumos vertinimo kriterijų įvykdymą viršijant 100 proc. Specialiųjų programų uždaviniai pagal pasirinktus vertinimo kriterijus įgyvendinti ne visi.

Audito metu nustatyta

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430) 5 str. 1 d. 3 p. reikalavimą – asignavimų valdytojai privalo organizuoti programų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, rengimą ir vykdymą. Viršininko administracija 2003 m. netinkamai organizavo ir vykdė sveikatos priežiūros programas:

Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programos (kodas - 45.1) ir Specialiosios priklausomybės ligų gydymo programos (kodas - 1. 20) buvo numatyti vienodi abiejų programų aprašymai:

- intraveninių narkomanų pakaitinis gydymas metadonu siekiant mažinti narkotikų vartojimą, nelegalių narkotikų vartojimą, ŽIV riziką, narkomanų tarpe;
- priklausomybės ligomis sergančių asmenų gydymo dalis, kurios metu kraujas išvalomas nuo narkotinių ir kitų kenksmingų medžiagų bei ligonis paruošiamas tolesniam medikamentiniam bei psichoterapiniam gydymui.

Specialiosios programos tikslo aprašymas - išvalyti priklausomybe sergančių asmenų kraują nuo narkotinių medžiagų, atliekant detoksikaciją, – sutapo su Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programos (kodas - 45.1) antruoju tikslu. Programų tikslų, uždavinių ir priemonių aprašymai nepasižymi realumu ir suprantamumu (2002 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 827 patvirtintos Strateginio planavimo metodikos 34, 40 bei 41 punktų nuostatos).

Nevykdam 1994 m. liepos 19 d. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (Nr. I-552) 11 str. 2 d. 2 punkto reikalavimų - mokamų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų, už kurias jų gavėjai privalo sumokėti, sąrašą, kainas, kainų indeksavimą ir paslaugų teikimo tvarką tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija - ir vadovaujantis 1996 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (Nr. I-1367) 13 str. nuostata - Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiamų paslaugų kainas nustato Sveikatos apsaugos ministerija - 2003 m. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre ir Panevėžio apskrities sporto medicinos centre įmokos už mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas iš pacientų buvo renkamos, taikant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nepatvirtintas kainas:

1. 1997 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos narkologinės priežiūros įstatymo (Nr. VIII-156) 12 str. ir 1998 m. rugsėjo 25 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. 544 „Dėl narkologinės priežiūros įstatymo poįstatyminių teisės aktų tvirtinimo“ 2 p. išskirtos atskiros sveikatos priežiūros įstaigos funkcijos bei medicininio poveikio priemonės: detoksikacija ir gydymas. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre už detoksikacijos paslaugas neteislingai taikoma Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357 patvirtinta Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigose, sąrašas ir kainos, nustatytos Anoniminiam piktnaudžiaujančiųjų alkoholiu, narkotikais ir kitomis nuodingomis medžiagomis gydymui: paslaugos pavadinimas – abstinencijos sindromo vėlyvojo periodo simptomų gydymas ir potraukio slopinimas, kainą -149,79 Lt, kuri dalinama į vienos dienos detoksikaciją – 49,93 Lt, dviejų – 99, 86 Lt, trijų – 149,79 Lt. Sveikatos apsaugos ministerija šiame sąraše mokamų detoksikacijos paslaugų kainų nėra nustačiusi. Be to, taikoma centre detoksikacijos paslaugų vienos ir dviejų parų trukmė neatitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr.204 patvirtintų Priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartuose nurodytų antrinio lygio paslaugų alkoholinės abstinencijos ambulatorinės detoksikacijos ir, analogiškai, trijų parų – stacionarinės detoksikacijos – trukmei.

Visiems pacientams, neatsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, nustatančiais asmens sveikatos priežiūros lengvatas tam tikroms asmenų grupėms, buvo taikomos anksčiau minėtu Sveikatos apsaugos ministerijos įsakymu patvirtintos Anoniminiam piktnaudžiaujančiųjų alkoholiu, narkotikais ir kitomis nuodingosiomis medžiagomis gydymui paslaugų sąrašas ir patvirtintos kainos.

Nevykdam Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357 patvirtintos Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos 6 ir 7 p. nuostatų, už valstybės remiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas iš pacientų nerenkamos įmokos pagal 1996 m. kovo 26 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos įsakymu Nr. 178 patvirtinto kainyno Nr. 11-96-2 kainas, kai pacientai, neturėdami gydytojo siuntimo patys pasirinkdavo centrą, buvo neapdrausti privalomuoju sveikatos draudimu ir kitais atvejais.

2. Nevykdam Panevėžio apskrities sporto medicinos centre Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357 patvirtintos Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos 6 ir 7 p., už valstybės remiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas iš pacientų buvo renkamos įmokos ne pagal 1996 m. kovo 26 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos įsakymu Nr. 178 patvirtinto kainyno Nr. 11-96-2 kainas. Įmokos dydis pinigų priėmimo kvituose nurodytas ne už atliktų mokamų paslaugų skaičių, kuris turėtų būti dauginamas iš nustatytos paslaugos kainos, bet už laikotarpį (mėnesį). Atlikus audito analitines procedūras nustatyta tendencija, kad neteisingai taikant mokamų paslaugų kainas, ženkliai mažėjo surenkamos pajamos.

3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357 patvirtintos Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos 10 punktu, įstaigos vadovas privalo organizuoti mokamų paslaugų teikimą, parengti apskaitos ir atskaitomybės dokumentus ir teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti paslaugų apskaitą ir teikti finansinę

atskaitomybę. Panevėžio apskrities sporto medicinos centro vadovas Algimantas Kairys ir vyr. buhalterė Janina Jakovlienė netinkamai vykdė mokamų paslaugų teikimo tvarką: įvykusioms ūkinėms operacijoms – suteiktoms mokamoms paslaugoms - analitinės apskaitos dokumentai nebuvo surašomi, pažeidžiant 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Nr. IX-574) 6 str. 2d. ir 12 str. 1 d. reikalavimus. 2004 m. pažeidimas ištaisytas – teikiant paslaugas surašomi analitinės apskaitos dokumentai bei numatytos mokamų paslaugų apskaitos vidaus kontrolės priemonės. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centro direktorė Vyta Kuzminskienė ir vyriausioji finansininkė Zenė Solominienė netinkamai vykdė nemokamų (valstybės remiamų) ir mokamų paslaugų teikimą dėl minėtų teisės aktų pažeidimų.

4. Programos Sveikatos išsaugojimas ir priežiūra (kodas – 1.30), finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis, numatytas vienas iš tikslų - vaikų ir suaugusiųjų fizinis aktyvumas, lavinimas, korekcija, kuri įgyvendinant numatytas asmenų, turinčių netaisyklingą laikyseną, skoliozę, funkcinę korekcija ir reabilitacinis gydymas. Panevėžio apskrities sporto medicinos centre nepagrįstai iš asmenų (vaikų), atvykusių gydytis su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatytos formos gydytojų specialistų siuntimais dėl netaisyklingos laikysenos, skoliozės, reabilitacinio gydymo, 2003 m. rinko įmokas ir tuo pažeidė Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (1994 m. liepos 19 d. Nr. I-552) 49 str. 5 d. reikalavimą - už valstybės laiduojamas (nemokamas) asmens sveikatos priežiūros paslaugas iš paciento negali būti reikalaujama papildomo mokesčio. Toks pat pažeidimas nustatytas Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre, nes iš pacientų, apdraustųjų privalomuoju sveikatos draudimu ir atvykusių gydytis ne anonimiškai, bet su gydytojų siuntimais, buvo renkamos įmokos už asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vykdam Nacionalinę narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programą. Vadovaujantis 1997 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos narkologinės priežiūros įstatymo (Nr. VIII-156) 4 str. 1 d., narkologinių ligonių asmens priežiūra yra valstybės remiama (nemokama). Vadovaujantis 1994 m. liepos 19 d. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (Nr. I-552) 47 str. 2 d. 5 ir 7 p. valstybės laiduojamai (nemokamai) sveikatos priežiūrai priskiriama:

- apdraustųjų privalomuoju sveikatos draudimu, nurodytų Sveikatos draudimo įstatyme, asmens sveikatos priežiūra;
- asmenų, sergančių „...priklausomybės nuo alkoholio sindromu, narkomanijomis, toksikomanijomis...“, asmens sveikatos priežiūra.

Apskrities viršininkas - asignavimų valdytojas - nevykdė 1995 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo (Nr. I-1113) 8 str. 4 d. ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430) 5 str. 2 d. reikalavimų - 2003 m. neparengė visoms pavaldžioms įstaigoms visų valdymo ir aptarnaujančio personalo etatų normatyvų bei materialinių vertybių finansinių

normatyvų ir nesuderino su Finansų ministerija, todėl darbo užmokesčio, prekių ir paslaugų lėšų poreikio skaičiavimai nebuvo tinkamai pagrįsti. Apskritis viršininkas, atsižvelgdamas į 2003 m. lapkričio 28 d. finansinio audito metu pateiktas rekomendacijas, 2003 - 2004 metais parengė ir su Finansų ministerija suderino pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms valdymo ir aptarnaujančio personalo etatų normatyvus, finansinius mitybos normatyvus ir juos patvirtino. 2004 m. balandžio mėn. parengti ir pateikti derinti į Finansų ministeriją viršininko administracijai pavaldžių biudžetinių įstaigų medikamentų, aprangos ir patalynės normatyvai.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430) 5 str. 1 d. 1 p. reikalavimą – naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį - Panevėžio apskrities viršininko administracija 1051,38 Lt panaudojo ne pagal patvirtintą sąmatą - paprastosioms išlaidoms (kitoms išlaidoms, kodas - 1.1.3.30) skirtas lėšas panaudojo nepaprastosioms išlaidoms: oro kondicionieriaus išorinio bloko montavimo išlaidoms. Pažeidžiant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr.70, 28 p., montavimo išlaidų neįskaitė į turto vertę. Dėl nurodytos priežasties, metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 1 "Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balansas" ilgalaikio turto parodė 1,1 tūkst. Lt mažiau, negu jo yra faktiškai; formoje Nr. 2 „Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apskaita 2004 m. sausio 1 d.“, kasines ir faktines kitas išlaidas, kodas - 1.1.3.30 - nurodė 1,1 tūkst. Lt daugiau, ilgalaikio turto įsigijimas, kodas – 2.4.3.1 – nurodė 1,1 tūkst. Lt mažiau. Ilgalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaitoje ilgalaikio materialiojo turto vertė metų pabaigoje įrašyta 1,1 tūkst. Lt mažesnė. 2004 m. kovo 31 d. buhalterine pažyma Apskaitos ir biudžeto skyriaus vedėja Gitana Želnienė ištaisė ilgalaikio turto apskaitos klaidas.

Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namai 900,00 Lt panaudojo ne pagal sąmatą - paprastosioms išlaidoms (kitoms išlaidoms, kodas -1.1.3.30) skirtas lėšas panaudojo nepaprastosioms išlaidoms: dujų įrangos automobiliui VW Transporter įsigijimui, ir tuo pažeidė Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo (1995 m. gruodžio 5 d. Nr. I-1113) 8 str. 5 d. Be to, nevykdant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr.70, 16.1 p., į ilgalaikio turto sąskaitą neįtraukė pagal 2003 m. gruodžio 23 d. PVM sąskaitą – faktūrą LGA Nr.6042338 nupirktos minėtos dujų įrangos. Dėl nurodytos priežasties, metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 1 "Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balansas" ilgalaikio turto parodė 0,9 tūkst. Lt mažiau, negu jo yra faktiškai; formoje Nr. 2 „Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apskaita 2004 m. sausio 1 d.“, kasines ir faktines kitas išlaidas, kodas - 1.1.3.30 - nurodė 0,9 tūkst. Lt daugiau, ilgalaikio turto įsigijimas, kodas – 2.4.3.1 – nurodė 0,9 tūkst. Lt mažiau. Ilgalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaitoje (forma Nr. 5) ilgalaikio materialiojo turto vertė metų pabaigoje įrašyta 0,9 tūkst. Lt mažesnė.

Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namai, nevykdant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr.70, 28.3 p., renovuoto pastato vertę padidino ne visų renovacijai patirtų faktinių išlaidų sumai – nepadidino 4755,00 Lt statybos darbų techninės priežiūros padarytoms išlaidoms. Be to, ilgalaikiame turte nepajamavo ir neapskaitė 1925,00 Lt vertės topografinės ir požeminių komunikacijų nuotraukos, už kurios padarymą 2003 m. rugsėjo 10 d. apmokėta iš nepaprastųjų išlaidų statybos ekonominės klasifikacijos kodo. Dėl nurodytos priežasties, metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 1 “Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balansas“ ilgalaikio turto parodė 6,7 tūkst. Lt mažiau, negu jo yra faktiškai. Ilgalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaitoje (forma Nr. 5) ilgalaikio materialiojo turto vertė metų pabaigoje įrašyta 6,7 tūkst. Lt mažesnė.

Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namai pagal 2003 m. gruodžio 18 d. PVM sąskaitą – faktūrą LEBNr.7043083 pirktas žaliuzės 27 vnt. po 65,62 Lt kiekviena iš viso už 1771,73 Lt, (įmontuotos į langus - 2003 m. gruodžio 29 d. aktas Nr.11) nurašė į išlaidas, tačiau jų trumpalaikiame turte nepajamavo ir jų neapskaitė. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr.70, 105 ir 106 p., trumpalaikis turtas eksploatavimo metu apskaitomas pagal pavadinimus, vertę ir kiekį, o nurašomas ir likviduojamas tik susidėvėjęs. Dėl nurodytos priežasties, metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 1 “Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balansas“ ir formoje Nr. 6 „Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaita“ trumpalaikio materialiojo turto parodė 1,8 tūkst. Lt mažiau, negu jo yra faktiškai.

Tokiu būdu, suvestinėje metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 1 “Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balansas“ aktyvuose ir pasyvuose parodė 10,5 tūkst. Lt mažiau. Formoje Nr. 2 „Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaita 2004 m. sausio 1 d.“, kasines ir faktines kitas išlaidas, kodas - 1.1.3.30 - nurodė 2,0 tūkst. Lt daugiau, ilgalaikio turto įsigijimas, kodas – 2.4.3.1 – nurodė 2,0 tūkst. Lt mažiau. Ilgalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaitoje (forma Nr. 5) ilgalaikio materialiojo turto vertė metų pabaigoje įrašyta 8,7 tūkst. Lt mažesnė. Formoje Nr. 6 „Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto judėjimo 2003 m. apyskaita“ trumpalaikio materialiojo turto įrašyta 1,8 tūkst. Lt mažiau.

2004 m. kovo 31 d. Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namų vyriausioji finansininkė buhalterine pažyma ištaisė ilgalaikio ir trumpalaikio turto apskaitos klaidas.

Pagal 2003 m. galiojusią Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430) 7 str. 1 d. 1 p. redakciją - asignavimų valdytojai atsako už programų vykdymą ir paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

Kiti pastebėjimai

Rengiant strateginius veiklos planus išorės ir vidaus aplinkos analizė turėtų būti atliekama išsamiau ir tiksliau:

Apskrities struktūra pagal deleguotas funkcijas atitinka Vyriausybės patvirtintą tipinę apskrities viršininko administracijos struktūrą, išskyrus tai, kad pagal 2002m. kovo 27d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 402 “Dėl tipinės apskrities viršininko administracijos struktūros patvirtinimo” (2002m. rugpjūčio 10d. nutarimo Nr.1240 redakcija) patvirtintą struktūrą nėra įsteigtas Aplinkos, kultūros vertybių apsaugos ir paminkloaugos skyrius. Nepakankama žmoniškųjų išteklių analizė ir nenustatyti neigiami veiksniai, įtakojantys institucijos veiklą (kai kuriuose skyriuose dirba tik po vieną specialistą, skatinimo už darbą apribojimai, kurie gali daryti neigiamą įtaką įgyvendinant apskrities tikslus, neįvertinti ateityje numatomi pokyčiai).

Neapibendrintos apskrities pavaldžių įstaigų veiklos sritys, nepagrįstas jų būtinumas.

Neanalizuota teisinė bazė, planavimo sistema, apskaitos tinkamumas, vidaus kontrolės sistema, neatspindėta praeitų metų efektyviausiai vykdomos programos bei neišskirtos neefektyvios programos ir priemonės.

Sudarant apskrities strateginius veiklos planus 2003m., 2004m.:

Neįvertinti visi numatomi pokyčiai ir Vyriausybės strateginiai tikslai, rengiant atitinkamas programas. 2001m. liepos 31d. Lietuvos Vyriausybės nutarimu Nr. 950 ir 2003m. kovo 18d. nutarimu Nr.330 “Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių tikslų (prioritetų) “ numatytos veiklos pagrindinės kryptys (sukurti teisinės, finansinės ir valdymo sąlygas plėtoti regionų kultūrą - Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13d. nutarimas Nr. 1282 “Dėl regionų kultūros plėtros programos patvirtinimo”, nebuvo planuojamos 2004 m. biudžeto sąmatoje lėšos regionų kultūrai remti). Planuojama strategija silpnai siejama su Europos integracijos procesais.

Programoje “Valstybės valdymas”, - planavimo dokumentuose nenurodyti nei kiekybiniai, nei kokybiniai vertinimo kriterijai ir laukiamas jų poveikis visuomenei. Šios programos kriterijus - išlaidų suma vienam etatui - visiškai nesusietas su darbo rezultatais (kiek pasiekta, kokia atlikto darbo apimtis, išsamumas, standartų ar reikalavimų atitikimas, koks vartotojų atsiliepimas) ir apibūdina tik sunaudotus finansinius išteklius. Tokiu būdu, nėra patikimos informacijos apie apskrities viršininko administracijos valdymo programos įgyvendinimo rezultatus nei institucijos viduje, nei už jos ribų.

Viršininko administracijos specialistai išnagrinėjo 2003 m. lapkričio 28 d. finansinio audito metu pateiktas rekomendacijas strateginio planavimo srityje ir tikslindami 2004-2006 metų institucijos strateginį planą atsižvelgė į pareikštas pastabas ir pasiūlymus.

Pavaldžiose įstaigose vidaus kontrolės procedūros nepakankamai veiksmingos, nes neišvengta klaidų apskaitos procese, o finansų kontrolės procedūros neužtikrino tikslaus biudžeto lėšų panaudojimo pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas ilgalaikio trumpalaikio turto, darbo užmokesčio ir kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms.

Obelių ir Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namuose ir Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre nustatyti atvejai, kai nevykdant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16d. įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 19, 24, 27 p., ilgalaikis turtas neteisingai suskirstytas į subsąskaitas; Obelių vaikų globos namuose neapskaitytas 12153 Lt nematerialus turtas. Klaidos ir neatitikimai ištaisyti prieš metinės finansinės atskaitomybės sudarymą.

Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centro direktorė, nevykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.2 p., Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. įsakyme Nr. 149-k “Dėl sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų tarnybinių atlyginimų” 4.3p. reikalavimų, nustatydama priedus darbuotojams, nenurodė už ką jie skiriami. Nėra nustatytos darbuotojų premijavimo, priedų bei vienkartinių materialinių pašalpų skyrimo tvarkos.

Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centro direktorė 2001 m. liepos 2 d. sudarė darbo sutartį Nr.4 dėl jos pačios priėmimo į psichologės pareigas “0,5 etato”. Su savimi direktorės pasirašyta sutartis neatitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.154 str. nustatytos sutarties sampratos. Direktorė 2001 m. liepos 2d. sudarė darbo sutartį Nr. 5 (ne visam darbo laikui) su Zene Solominiene, dirbančia vyriausiąja finansininke, buhalterės pareigoms. Pagal 1992m. kovo 31d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 7 p. reikalavimą, vyriausiasis finansininkas (buhalteris) negali vienu metu eiti pareigų, susijusių su finansine veikla, savo ir kitoje įstaigoje. Be to, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1k-123 patvirtinti Minimalūs finansų kontrolės reikalavimai 19 p. nustato, kad turi būti užtikrintas tinkamas pareigų atskyrimas - vienas viešojo juridinio asmens darbuotojas negali tuo pačiu metu būti atsakingas už ūkinės operacijos arba sprendimo dėl valstybės turto panaudojimo arba įsipareigojimų tretiesiems asmenims tvirtinimą, vykdymą ir apskaitą.

Nuo 2003 m. spalio mėn. skiriant priedus prie darbo užmokesčio darbuotojams nurodomos priežastys. Patikslinta Vytos Kuzminskienės darbo sutartis dėl darbo psichologės pareigose. Vyriausioji finansininkė atleista iš buhalterės pareigų.

Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre, pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr.511 “Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų apmokėjimo tvarkos tobulinimo” (1998m. liepos 31d. nutarimo Nr.983 redakcija 1 priedas) 2p. ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. įsakymu Nr. 149-k “Dėl sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų

tarnybinių atlyginimų” keturiems darbuotojams darbo užmokesčio koeficientai nustatyti didesni, už minėtais teisiniais aktais nustatytus koeficientus. Padidintų koeficientų pagrindu priskaičiuota už praėjusius metus 976,32 Lt permoka sugrąžinta 2003 m. gruodžio 2 d. mokėjimo pavedimu Nr. 232 į biudžetą; 2003 metais perskaičiuotos 1281,05 Lt išlaidos. Klaidos ištaisytos.

Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namuose darbuotojams priemokas už darbą naktį ir už darbą poilsio ir švenčių dienomis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 193 str. ir 194 str. nustatytais dydžiais 2003 m. mokėjo apskaičiuodami nuo tarnybinių atlyginimų su priedais. Vadovaujantis nuo 2004 m. galiojančios Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 280, 9.2 p., lėšos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 193 str. ir 194 str. nustatytoms darbuotojų priemokoms mokėti apskaičiuojamos tik nuo tarnybinio atlyginimo (6.2.1 p.). Vadovaujantis minėtais teisės aktais, planuojant valstybės biudžeto lėšas ir jas naudojant turėtų būti taikoma ta pati skaičiavimo metodika. 2004 m. balandžio 5 d. direktoriaus įsakyme Nr. V-77 “ Dėl apskaitos politikos darbo užmokesčio tvarkos papildymo” nustatyta priemoka už darbą naktį ir poilsio dienomis mokėti nuo tarnybinio atlyginimo.

Dėl skaičiavimo klaidų darbo užmokesčio sumokėta daugiau, negu priklausė:

- Obelių vaikų globos namuose – 219,37 Lt (2003 m. gražinta įstaigai);
- Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre – 654,96 Lt (2004 m sumokėta į biudžetą).

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574) 13 str. 3 d. reikalavimą, įrašus apskaitos registruose daryti tik pagal apskaitos dokumentus, turinčius šiame straipsnyje nurodytus rekvizitus, Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namų kompensuojamų mitybos išlaidų įrašai faktinių išlaidų apskaitos registre buvo daromi nesudarius apskaitos dokumento. Nuo 2004 m. kovo mėnesio sudaromas laisvos formos apskaitos dokumentas. Palyginti 2003 m. atskaitomybėje parodytų faktinių mitybos išlaidų su planuotomis negalima, nes formoje Nr.3-6 „Sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos įstaigų etatų, struktūros ir kontingento plano įvykdymo 2004 m. sausio 1 d. apyskaita“ vaikų dienų skaičių parodė tik tų, kurie buvo globos namuose ir maitinasi globos namų valgykloje. Vaikų dienų skaičius, už kurį sumokėti maistpinigiai globėjams ar mokymo įstaigoms apskaitoje ir metinėje finansinėje atskaitomybėje neparodytas, nors jų mitybos išlaidos formoje Nr.2 „Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2004 m. sausio 1 d. apyskaita“ parodytos. Mitybos lėšų panaudojimas neišanalizuotas ir aiškinamajame rašte, nors Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2004 m. sausio 8 d. raštu Nr. (3.5)-6k-0400187 “Dėl 2003 m. valstybės išlaidų sąmatų įvykdymo metinės suvestinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo” atkreipė dėmesį, kad prie atskaitomybės privalomas išsamus aiškinamasis raštas, kuriame turėtų būti nurodyta, kaip lėšos panaudojamos pagal tikslinę paskirtį,

etatų tinklo ir kontingento rodiklių pasikeitimo, palyginti su planu, priežastys.

Obelių ir Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namų valgyklose pietus valgė keletas globos namų darbuotojų. Pietų kaina buvo apskaičiuojama tik iš maisto produktų sunaudotų patiekalams pagaminti vertės, kitos išlaidos susijusios su maisto gaminiu neįskaičiuojamos. Globos namai reagavo į audito metu nurodytas pastabas, sudarė ir patvirtino darbuotojams gaminamo maisto papildomų išlaidų sąmatą ir papildomomis išlaidomis padidino pietų kainą.

Obelių vaikų globos namai 2003 metais Rokiškio rajono savivaldybės administracijos Obelių seniūnijai už patalpų šildymą permokėjo 4236,46 Lt, taikant 18 procentų pridėtinės vertės mokestį. Šilumos tiekėjas - Rokiškio rajono savivaldybės administracijos Obelių seniūnija - netaikė 2003 m. galiojusio Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (2002 m. kovo 5 d. Nr. IX-751) 129 str. 1 d. nustatyto – lengvatinio 9 proc. pridėtinės vertės mokesčio tarifo šilumos energijai, kuri tiekama gyvenamosioms patalpoms šildyti. 2003 m. birželio 3 d. paslaugų tiekimo sutartyje pridėtinės vertės mokesčio lengvatos taikymas neaptartas. Šilumos tiekėjas vadovaudamasis 2002 m. gegužės 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 780 patvirtintos Specialiųjų apskaitos dokumentų blankų užsakymo, gamybos, technologinės apsaugos, platinimo, įsigijimo ir sunaikinimo tvarkos bei mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo tvarkos VIII skyriumi „Kreditinių ir debetinių dokumentų išrašymo ir naudojimo mokesčiams apskaičiuoti“ sumažino Obelių vaikų globos namų įsiskolinimą.

Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre neparengta tvarka, kuria būtų galima vadovautis, norint nustatyti ar faktinės išlaidos teisingai priskirtos vienai ar kitai programai. 2003 m. lapkričio 24 d. centro direktorės įsakymu Nr. V-87 patvirtinta centro apskaitos politika ir finansų kontrolės taisyklės.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 25 p. nustatyta, kad gautos pajamos už teikiamas paslaugas įmokamos į biudžetą 2 kartus per mėnesį – 3 ir 18 dienomis arba iš karto, jeigu šios pajamos viršija vieną tūkstantį litų. Nustatytas neatitikimas tarp minėtos tvarkos ir Panevėžio apskrities sporto medicinos centre naudojamos 2002 m. gruodžio 30 d. centro vyr. gydytojo įsakymu Nr. 55 nustatytos Sporto medicinos centro kasos darbo organizavimo tvarkos 8 p., kuriame numatyta surinktas įmokas už mokamas paslaugas įnešti į sąskaitą tik vieną kartą - paskutinę mėnesio dieną. Nuo 2004 m. kovo 8 d. įmokama du kartus per mėnesį. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre pajamoms viršijus vieną tūkstantį litų, nebuvo laiku įnešamos į sąskaitą banke ir iš jos pervedamos į valstybinės mokesčių inspekcijos sąskaitą banke. Be to, 2003 m. lapkričio 24 d. centro direktorės įsakymu Nr. 87 v nustatyta centro Kasos ir banko operacijų tvarka, kurioje numatyta kad už mokamas paslaugas gaunamų lėšų kasos knyga pildoma kas penkiolika dienų, nesuderinta su anksčiau minėto Lietuvos

Respublikos Vyriausybės nutarimo 25 p. Nuo 2004 m. kovo 9 d. pajamoms viršijus vieną tūkstantį litų pinigai įmokami į banko sąskaitą sekančią darbo dieną.

Viršinininko administracija ir pavaldžios įstaigos bei struktūriniai padaliniai naudojami 23 žemės sklypais, iš jų: suprojektuota - 17, atlikta teisinė registracija - 15 ir dėl 14 sklypų sudarytos panaudos sutartys bei viena - nuomos sutartis. Dėl šešių sklypų įstaigos nepateikė prašymų naudotis žeme ir joms nėra suprojektuoti žemės sklypai bei sutartimis neperduoti naudotis. Suteiktų naudotis žemės sklypų vertė neapskaitoma.

Vykdamas audito metu pateiktas rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo apskaitos organizavime ir finansų valdyme bei 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Nr. IX-574) 9 str. reikalavimą – patvirtinti apskaitos politiką, 2004 m. balandžio 5 d. Panevėžio apskrities viršinininko įsakymu Nr. V-84 “Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“ patvirtintos pasirinktos apskaitos tvarkos, numatytas jų atnaujinimas. 2004 m. balandžio 5 d. Panevėžio apskrities viršinininko įsakymu Nr. V-82 “Dėl kompiuterių programų naudojimo tvarkos apskrities viršinininko administracijos struktūriniuose padaliniuose patvirtinimo“ parengta ir patvirtinta informacinių sistemų naudojimo tvarka.

Valstybės biudžeto asignavimai, skirti apskrities veiklos programų įgyvendinimui, ne visuomet naudojami Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. 2004 m. numatoma visus pirkimus vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka.

Panaudos sutartys dėl Panevėžio apskrities viršinininko administracijos valdomo valstybės turto perdavimo valstybės sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms nepapildytos padidėjusia šio turto verte dėl valstybės investicijų. Sutarčių sąlygos papildytos.

Vidaus auditas neatliko praeitų metų valstybės biudžeto programų vykdymo vertinimo (Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430) 36 str. nuo 2004 m. sausio 7 d. – 37 str. 4 d.), nes daugumos programų pagrindinis vertinimo kriterijus – išlaidų suma vienam etatui – nesusietas su veiklos rezultatais.

Ne visos įstaigos turi patvirtintą etikos kodeksą, tai mažina vidaus kontrolės efektyvumą.

Rekomendacijos

1. Patvirtinti pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms medikamentų, aprangos ir patalynės normatyvus iki 2004 m. birželio 1 d.
2. Apskrities administracijai pavaldžioms įstaigoms sudaryti naudojamų žemės sklypų sutartis iki 2005 m. kovo 1 d..

3. Organizuoti Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos (kodas - 45.1) ir Specialiosios priklausomybės ligų gydymo (kodas - 1. 20) programų vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka iki 2004 m. liepos 1 d.

Direktorius

Vaidotas Šukys

Direktoriaus pavaduotoja

Dalė Žilienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Irena Tubelienė

Specialistė

Jurga Vilniškienė

Su ataskaita susipažinome:

Panevėžio apskrities viršininkas:

Rimantas Sankauskas

Apskaitos ir finansų departamento

direktorė

Gražina Andrikiene